

Додаток
до розпорядження начальника
обласної військової адміністрації
від 15.09.2023 № 773/2023-р

ІНФОРМАЦІЯ

про забезпечення прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, на влаштування до сімейних форм виховання в області

Конвенцією ООН про права дитини, законами України “Про охорону дитинства”, “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей” передбачено право дітей на виховання у сім’ї.

З метою виконання чинного законодавства щодо забезпечення реалізації цього права наказом начальника Хмельницької обласної військової адміністрації від 11.05.2023 року № 117/2023-н затверджено Програму “Діти Хмельниччини” на 2023-2025 роки.

На території Хмельницької області проживає майже 215 тисяч дітей. З них 99,1% проживають у сім’ях разом з батьками.

Близько 1% дітей з різних причин не мають можливості виховуватися рідними батьками. Це 1832 дитини з яких 583 – діти-сироти, 1249 – діти, позбавлені батьківського піклування, з них 135 дітей набули статусу у поточному році. Основною причиною є алкоголізм батьків або інші серйозні хвороби, що не дають батькам змоги належно виконувати свої батьківські обов’язки.

У сімейних формах виховання проживає 1553 дитини (84,8% статусних дітей): під опікою родичів – 1275 дітей (з них 89 влаштовано в поточному році); у 98 прийомних сім’ях проживає 135 дітей; у 20 дитячих будинках сімейного типу – 121 дитина; тимчасово влаштовано у сім’ї родичів – 22 дитини.

У професійно-технічних училищах, ліцейх, коледжах, вищих навчальних закладах перебуває 33 дитини; у Комунальному некомерційному підприємстві “Хмельницький обласний спеціалізований будинок дитини” – 60 дітей, у центрах соціально-психологічної реабілітації “Подоланчик”, “Щасливе дитинство” – 32 дитини; дитячих будинках для інвалідів – 5, Дитячому будинку Хмельницької обласної ради – 72, закладах освіти з цілодобовим перебуванням – 77 дітей.

В області не охоплено сімейними формами виховання 279 дітей (15% статусних дітей).

Не всі з цих дітей підлягають усиновленню. Якщо родичі, які взяли під опіку дитину, не бажають, щоб дитину всиновили, то за чинним законодавством вони мають право написати відповідну заяву. Це ж стосується ситуації коли батьки дитини знаходяться у місцях позбавлення волі і вона тимчасово має статус позбавленої батьківського піклування.

Окремі діти, які підлягають усиновленню, теж не можуть скористатися своїм правом бути усиновленими через тяжкі хвороби, або через те, що вони з

багатодітних сімей (троє і більше дітей) так як відповідно до законодавства діти не можуть бути роз'єднані під час усиновлення. Кандидати в усиновителі, що перебувають на обліку (48 осіб), зазвичай бажають усиновити здорову і, як правило, одну дитину, двоє дітей і більше – поодинокі випадки.

Службою у справах дітей ведеться облік осіб, які пройшли навчання та отримали довідки прийомних батьків, батьків-вихователів, потенційних опікунів/піклувальників, які мають наміри взяти дитину-сироту, дитину, позбавлену батьківського піклування.

Протягом поточного року усиновлено 25 дітей: одну дитину – до 1 року, 9 – 1-2 роки, 12 – 3-5 років, троє дітей – 6-10 років.

Протягом звітнього періоду за рішенням судових органів усиновлено 67 дітей одним із подружжя (внутрішньо сімейне усиновлення).

Усиновлення за межі України під час воєнних дій заборонено.

Держава надає дітям можливість виховуватися в сімейних формах виховання: опіка, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу.

У прийомній сім'ї може виховуватися до 5 дітей, дитячому будинку сімейного типу – до 10 дітей. Але, на практиці, прийомні батьки чи батьки вихователі самі приймають рішення, скільки дітей вони можуть прихистити. Це залежить від багатьох причин: житлова площа, умови проживання, можливості сім'ї.

Альтернативою залишається створення прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу у кожній територіальній громаді.

Усіх статусних дітей, які мають родичів, що готові опікуватися ними, взято під опіку.

Війна, на жаль, внесла свої корективи. З метою збереження життя та здоров'я дітей з нашої області евакуйовано за кордон до Республіки Польща 213 дітей, з яких 162 дитини мають статус дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування.

Відповідно до чинного законодавства усиновлення дітей, які перебувають за межами України, може проводитися через процедуру встановлення контакту онлайн-зв'язком.

До нашої області з інших областей України, де ведуться/велися активні бойові дії, прибуло понад 45 тис. дітей, які офіційно зареєстровані та одержують державну допомогу як внутрішньо переміщені особи. З них 181 дитина-сирота та діти, позбавлені батьківського піклування, які проживають у 6 дитячих будинках сімейного типу, 8 прийомних сім'ях, 81 сім'ї опікунів/піклувальників.

З Рівненської області переїхав спеціалізований будинок дитини (35 дітей) у Хмельницький обласний спеціалізований будинок дитини на цілодобове перебування та одержання медичних послуг.

Усі діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, з числа внутрішньо переміщених осіб проживають у територіальних громадах області та

перебувають на обліку у службах у справах дітей. Працівниками служб проведено анкетування кожної сім'ї та здійснено моніторинг потреб і передано до різних відомств для надання необхідної допомоги.

Багато сімей з дітьми бажають залишитися на постійне проживання у нашій області після звершення війни. Волонтерами, соціальними партнерами, міжнародними організаціями спільно із працівниками територіальних громад проводиться активна робота щодо пошуку та придбання житла, надання різних видів допомоги.

Питання усиновлення, взяття під опіку, влаштування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування у прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу є пріоритетним напрямом роботи служб у справах дітей в області.

Начальник служби у справах дітей
обласної військової адміністрації

Любов ТИМОФІВ